

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 243
din data de 19.06.2024

Dosar nr. 458/2022

Petiția nr. 4861/12.07.2022

Petent: Asociația Romil

Părți reclamate: Ministerul Apărării Naționale

Obiect: se reclamă nerecunoașterea meritelor personalului participant la acțiuni militare

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

1. Asociației ROMIL cu sediul în mun. București, str. Dumbrava Nouă nr. 41, bl. S18, sc. 1, et. 7, ap. 30, sector 5, e-mail: romilbuc@gmail.com; tudormarian37@yahoo.com

Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamaților

2. Ministerului Apărării Naționale cu sediul în municipiul București, str. Izvor, nr. 110, sector 5, e-mail: cabinet.ministru@mapn.ro , srp@mapn.ro

II. Procedura de citare

3. În temeiul art. 20 alin. (4) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4. Prin adresa înregistrată sub nr. 4861/19.08.2022 a fost citată asociația petentă iar prin adresa înregistrată sub nr. 5686/19.08.2022 a fost citată partea reclamată pentru termenul stabilit de Consiliu în data de 22.09.2023. Prin citație, a fost ridicată din oficiu, excepția de necompetență materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării de oarece nu intră în atribuțiile instituției verificarea legalității Ordinului Ministerului Apărării Naționale nr. M.7 din 11 ianuarie 2021 privind aprobarea Normelor de aplicare în Ministerul Apărării Naționale a Legii nr. 168/2020 pentru recunoașterea meritelor personalului participant la acțiuni militare, misiuni și operații pe teritoriul sau în afara teritoriului statului român și acordarea unor drepturi acestuia, familiei acestuia și urmașilor celui decedat (mai exact examinarea soluțiilor legislative alese de către legiuitor și conformitatea acestora cu principiul egalității statuat în Constituția României), și

verificarea activității Departamentului pentru Relația cu Parlamentul și Calitatea Vieții Personalului din cadrul Ministerului Apărării Naționale. De asemenea i s-a solicitat să depună la dosar o copie a statului Asociației ROMIL, în vederea stabilirii calității procesuale active a organizației.

5. Procedură legal îndeplinită.

6. La data audierii a fost prezentă doar asociația petentă, prin reprezentanți.

7. Prin adresa înregistrată sub nr. 6239/12.09.2022 asociația petentă depune documentele solicitate.

8. Partea reclamată depune punct de vedere înregistrat sub nr. 6812/29.09.2022, care este comunicat asociației petente prin adresa înregistrată sub nr. 3742/18./05.2023.

9. Asociația petentă depune completări/precizări la petiție înregistrate sub nr. 6611/22.09.2022 în urma celor discutate în ședința de audieri din data de 22.09.2022. Acestea sunt comunicate părții reclamate prin adresa înregistrată sub nr 9412/30.12.2022.

10. Prin adresa înregistrată sub nr. 197/10.01.2024 asociația petentă solicită să i se comunice stadiul dosarului. I se răspunde solicitării via e-mail. Asociația petentă revine cu aceeași solicitare prin adresa înregistrată sub nr. 2313/07.03.2024.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

11. Prin sesizarea înregistrată sub nr. 4861/12.07.2022 asociația petentă solicită verificarea activității Departamentului pentru Relația cu Parlamentul și Calitatea Vieții Personalului (DRPCVP) din cadrul Ministerului Apărării Naționale, pentru stabilirea concreta a cauzelor de disfuncționalitate apărute în aplicarea prevederilor Legii nr.168/2020 pentru recunoașterea meritelor personalului participant la acțiuni militare, misiuni și operații în afara teritoriului statului roman și acordarea unor drepturi acestuia, familiei acestuia și urmașilor celui decedat, în cazul personalului militar participant la misiunea militară de menținere a păcii MINURSO ONU MAROC.

12. De asemenea, asociația petentă solicită verificarea legalității și înlăturarea disfuncției apărute în Ordinul Ministrului Apărării Naționale nr. M7/2021 privind modul de aplicare a Normelor Metodologice în cadrul Ministerului Apărării Naționale a Legii nr. 168/2020 pentru recunoașterea meritelor personalului participant la acțiuni militare, misiuni și operații în afara teritoriului statului Român și acordarea unor drepturi acestuia, familiei acestuia și urmașilor celui decedat, aceasta constând în neînscrierea în Anexa 1 a misiunii militare de menținere a păcii - ONU MINURSO - MAROC, cu Centrul de comandă la LAAYOUNE (El-Aiun) Western Sahara, la care între anii 1991 - 1994, România a participat cu personal militar și tehnică din dotare.

13. Misiunea militară de menținere a păcii ONU MINURSO MAROC s-a desfășurat între anii 1991 - 1994, iar după trecerea celor aproape 30 de ani, din personalul militar participant au mai rămas în viață doar 25 de rezerviști, care speră că li se va conferi titlul de „veteran din teatrele de operații”.

14. Se depun înscrișuri.

Sușținerile părții reclamate

15. Prin punctul de vedere înregistrat sub nr. 6812/29.09.2022, partea reclamată invocă excepția necompetenței materiale a CNCD, iar pe fond solicită respingerea petiției ca neexistând probe și nici criteriu de discriminare. Partea reclamată susține că din analiza lucrărilor ce formează obiectul dosarului, reiese faptul că presupusa stare de discriminare s-ar datora modului „grav viciat de aplicare a unor prevederi ale Ordinului M7/2021 al Ministrului Apărării Naționale împrejurare care, ar conduce la imposibilitatea acordării titlului de „Veteran din teatrele de operații” anumitor persoane participante la misiunea de menținere a păcii ONU MINURSO, în perioada 1991-1994.

16. Însă analiza pe fondul problemei relevă faptul că argumentația este construită exclusiv pe considerente de ordin personal, iar elementul subiectiv care stă la baza formulării cererii îl constituie propria apreciere cu privire la modul în care ar trebui abordată problematica în discuție, respectiv amendarea în mod corespunzător a Anexei nr. 1 la Norme, prin completarea acesteia cu misiunea ONU pentru referendumul din Sahara de Vest (MINURSO).

17. În ceea ce privește fondul problemei, respectiv neinclusiunea misiunii ONU pentru referendumul din Sahara de Vest (MINURSO) în anexa nr. 1 la Normele de aplicare în Ministerul Apărării Naționale a Legii nr. 168/2020 pentru recunoașterea meritelor personalului participant la acțiuni militare, misiuni și operații pe teritoriul sau în afara teritoriului statului român și acordarea unor drepturi acestuia, familiei acestuia și urmașilor celui decedat, se precizează că participarea României la misiunea ONU pentru referendumul din Sahara de Vest (MINURSO) nu este consemnată în evidențele ONU și nu există documente juridice naționale (hotărâri ale Parlamentului, hotărâri ale Guvernului, hotărâri ale Consiliului Suprem de Apărare a Țării etc.) care să ateste un angajament politic privitor la participarea României în cadrul acestei misiuni. Detașarea militarilor s-a desfășurat în baza unui contract comercial de prestări servicii, încheiat între R.A. ROMA VIA și o firmă civilă, respectiv compania canadiană SKYLINK.

18. Față de considerentele arătate, având în vedere faptul că ONU nu recunoaște contribuția României la misiunea MINURSO, iar personalul militar a fost detașat în cadrul R.A. ROMA VIA pentru îndeplinirea unor obligații contractuale comerciale, se poate conchide că misiunea nu poate fi asimilată Misiunilor și operațiile desfășurate în afara teritoriului statului român, la care a luat parte personalul participant începând cu anul 1990, înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 121/2011 privind participarea forțelor armate la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, asimilate cu tipurile de misiuni prevăzute de aceasta.

IV. Cadrul legal aplicabil

19. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

Constituția României

Art. 16 – Egalitatea în drepturi

” (1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

(2) *Nimeni nu este mai presus de lege.*

(3) *Funcțiile și demnitățile publice, civile sau militare, pot fi ocupate, în condițiile legii, de persoanele care au cetățenia română și domiciliul în țară. Statul român garantează egalitatea de șanse între femei și bărbați pentru ocuparea acestor funcții și demnități.*

(4) *În condițiile aderării României la Uniunea Europeană, cetățenii Uniunii care îndeplinesc cerințele legii organice au dreptul de a alege și de a fi aleși în autoritățile administrației publice locale.”*

O.G 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată²

Art. 2

„(1) În prezenta ordonanță, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex sau orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată sau orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea sau înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

Ordinul nr. 27/07.02.2024 privind aprobarea Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicat în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 120/12.02.2024

Art. 30

”Excepția de neкомпetență poate fi invocată de reclamat sau de membrii Colegiului director și în cursul soluționării petiției (...)”

V. Motivele de fapt și de drept

20. Luând act de plângere, astfel cum este formulată, precum și de susținerile asociației petente, Colegiul urmează a analiza excepția de neкомпetență materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, invocată din oficiu. Având în vedere obiectul petiției formulate, precum și prevederile art. 30 din Ordinul nr. 27/07.02.2024 privind aprobarea Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor la C.N.C.D., publicat în Monitorul Oficial nr. 120 din 12 februarie 2024, Colegiul director urmează a analiza excepția neкомпetenței materiale a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, conform prevederilor în vigoare.

21. În urma analizării conținutului petiției, s-a putut constata că asociația petentă, prin sesizarea depusă, reclamă o posibilă faptă de discriminare ca urmare a unor nemulțumiri cu privire la neincluderea misiunii ONU pentru referendumul din Sahara de Vest (MINURSO) în anexa nr. 1 la Normele de aplicare în Ministerul Apărării Naționale a Legii nr. 168/2020 pentru recunoașterea meritelor personalului participant la acțiuni militare, misiuni și operații pe teritoriul sau în afara teritoriului statului român și acordarea unor drepturi acestuia, familiei acestuia și urmașilor celui decedat. De asemenea, se reclamă și activitatea defectuoasă a Departamentului pentru Relația cu Parlamentul și Calitatea

Vieții Personalului (DRPCVP) din cadrul Ministerului Apărării Naționale în aplicarea prevederilor Legii nr.168/2020 pentru recunoașterea meritelor personalului participant la acțiuni militare, misiuni și operații în afara teritoriului statului roman și acordarea unor drepturi acestuia, familiei acestuia și urmașilor celui decedat, în cazul personalului militar participant la misiunea militară de menținere a păcii MINURSO ONU MAROC.

22. În considerarea incidenței obiectului petiției în câmpul de aplicare al O.G. nr. 137/2000 republicată, trebuie precizat că jurisdicția exercitată de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este o „jurisdicție administrativă” ce presupune o procedură specială, administrativ-jurisdicțională, ce se bazează pe principiul independenței organului care emite actul față de părțile de litigiu, cu asigurarea principiului contradictorialității și al dreptului la apărare. Actul de soluționare a unui conflict corelativ dispozițiilor O.G. nr. 137/2000, republicată, este emis de o autoritate administrativă investită, prin lege organică, cu atribuții de jurisdicție administrativă specială (C.N.C.D.), iar actul per se, este susceptibil de a fi atacat în contenciosul administrativ general, sub cenzura instanțelor judecătorești. Aceste aspecte sunt statuate de prevederile art. 16 (independența organului care emite actul), art. 20 (procedura specială), art. 20 alin.6 (principiul contradictorialității și al dreptului la apărare), art. 20 alin.7 (obligativitatea motivării actului), art. 20 alin.9 (procedura de atac în fața instanței de contencios administrativ) din O.G. nr. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată. De altfel, caracterul administrativ jurisdicțional al actelor adoptate de Colegiul director al CNCD a fost statuat în nenumărate rânduri de instanțele de contencios administrativ (între altele decizia civilă nr. 1960 din 15.05.2008 a Înaltei Curți de Casație și Justiție) Prin Decizia nr. 1.096 din 15 octombrie 2008 și ulterior Decizia nr. 444 din 31 martie 2009 și Decizia nr. 1470 din 10 noiembrie 2009, Curtea Constituțională a statuat că *„CNCD este un organ administrativ cu atribuții jurisdicționale, care se bucură de independența necesară îndeplinirii actului administrativ-jurisdicțional și respectă prevederile constituționale cuprinse în art.124 privind înfăptuirea justiției și art.126 alin.(5), care interzice înființarea de instanțe extraordinare”*.

23. Astfel, raportându-ne la și la dispozițiile legale incidente, Colegiul director constată că petiția nu este de competența Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, conform atribuțiilor stabilite de O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată și urmează a admite excepția invocată din oficiu, reținând și aspectul potrivit căruia instituția Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, ca autoritate de stat, autonomă, nu se poate pronunța cu privire la modalitatea de interpretare și aplicare a legii, atribuit exclusiv al instanțelor de judecată.

24. Or, astfel cum a statuat și Curtea Constituțională, interpretarea legii este atributul suveran al instanțelor judecătorești în opera de înfăptuire a justiției, iar controlul acestei interpretări se realizează prin exercitarea căilor de atac. Din acest punct de vedere, C.N.C.D. nu se poate subroga instanțelor de judecată pentru a face aprecieri în legătură cu aspectele de fond ale petiției care decurg din modalitatea de interpretare și aplicare a dispozițiilor legale, precum și consecințele juridice ce decurg dintr-o asemenea interpretare.

25. Astfel, raportându-ne la obiectul plângerii și la dispozițiile legale incidente, Colegiul director constată că plângerea nu este de competența Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, conform atribuțiilor stabilite de O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, excepție invocată din oficiu.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admite excepția de necompetență materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, invocată din oficiu, în conformitate cu O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată.
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS Csaba Ferenc - Membru

DIACONU Adrian Nicolae - Membru

GRAMA Horia - Membru

JURA Cristian - Membru

MOȚA Maria - Membru

POPA Claudia Sorina - Membru

RAIU Cătălin Valentin – Membru

SĂVULESCU Radu Cosmin - Membru

*Data redactării: 12.07.2024
Redactată și motivată F.L.I.*

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2000 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu